

full DOMINICAL

CARTA DOMINICAL

† CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Els trets distintius d'una Església sinodal

Aquest diumenge es clausura la primera sessió de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes. Hem arribat fins aquí després de fer un llarg camí per les diòcesis d'arreu del món, per les diverses Conferències episcopals i en les trobades continentals que han anat marcant el camí del Sínode.

L'itinerari que hem recorregut junts no ha estat en va. Hem anat descobrint els trets que han de caracteritzar una Església sinodal. Uns trets que encara cal anar perfilant, reflexionant i discernint. Volem avançar vers una Església més sinodal en la seva universalitat, en la seva concreció diocesana i en cada grup i comunitat eclesial. Assenyalo algunes d'aquestes característiques que es recullen en l'*Instrumentum laboris* (vegeu els números 19-31).

El Concili Vaticà II parla de l'Església com a Poble de Déu, en el qual cada un dels seus membres té un paper específic, irremplaçable i complementari. Ara bé, allò que ens uneix i identifica com a Poble de Déu és l'Esperit Sant rebut en el baptisme, que ens fa fills de Déu, membres de la seva família, iguals en dignitat i responsables tots plegats d'una missió comuna, que és l'anunci de la salvació i l'esperança que ens porta Jesús. Aquesta mis-

FOTO: CATHOPIC

sió tindrà sentit si la duem a terme junts i en comunitat.

L'Església és un àmbit d'encontre, d'escolta recíproca, de diàleg, d'acollida per a tothom. Com a Poble de Déu hem de ser capaços d'abraçar cada persona, acceptar-la tal com és i acompanyar-la des de la seva situació a l'encontre amb Déu.

El nostre món està marcat per múltiples tensions, que també habiten en el dia a dia de la comunitat eclesial. Un dels aspectes distintius de l'Església sinodal és saber reconèixer aquestes tensions i, sobretot, ser capaços de gestionar-les moguts per l'Esperit Sant i mantenint viva la comunitat.

Tot plegat fa que el discerniment sigui un repte i una necessitat que acompanya el camí sinodal i la vida de l'Església. Discerniment per copsar el pas de Déu en la vida de les persones i del món, per anar descobrint a què ens crida l'Esperit Sant en aquest moment concret. Discerniment en la vida personal i en la comunitària, en el dia a dia de la nostra fe. Una Església que vol discernir escoltant l'Esperit Sant i deixant-se guiar per Ell.

Benvolguts germans i germanes, ha estat un mes de treball exhaustiu, d'escolta mútua sota l'impuls de l'Esperit. La vida sinodal no és una estratègia per organitzar l'Església, sinó l'experiència de poder trobar una unitat que abraça la diversitat sense cancel·lar-la, perquè està fonamentada en la unió amb Déu, en la confessió d'una mateixa fe, sota el guiatge de l'Esperit Sant.

Que Santa Maria, mare de l'Església, ens ajudi a tots.

* Us recordem que podeu trobar l'*Instrumentum laboris* a la nostra pàgina web.

ACTUALITAT

Les II Jornades de Campanologia aprofundeixen en el sentit simbòlic de les campanes

Els dies 20 i 21 d'octubre, a l'Ateneu Universitari Sant Pacià, es van dur a terme les II Jornades de Campanologia, organitzades pels Campaners del Pi i el Secretariat de Patrimoni de l'Arquebisbat de Barcelona. Enguany, l'eix principal era la vinculació de la immaterialitat de les campanes. La campana es concep amb la finalitat de produir un so per comunicar. Es va posar en valor tot allò que fa referència al paisatge sonor, des de la recuperació sonora explícita d'una torre i les seves campanes (amb les problemàtiques materials que es poden plantejar) i el nou plantejament dels cam-

paners: l'associacionisme. També es va parlar del sentit simbòlic de les campanes i la seva relació amb la crida comunitària.

És per això, per la voluntat de transmissió d'un missatge amb el mitjà de les campanes que es va generar un programa divers, multidisciplinari, que permetia fer-se a la idea de la varietat de sons que s'emeten, s'han emès i podem emetre des dels campaners. La jornada va cloure amb una visita al campanar de Santa Maria del Pi, per poder compartir, a peu de campana, les aportacions realitzades pels campaners d'aquesta trobada.

ENTREVISTA

Cercar respostes

ANNA BARBA

L'Anna Barba camina i creix actualment en la fe amb una comunitat de joves al Centre d'Espiritualitat Casal Lloïola de Barcelona. També la fe la guia i l'acompanya en el seu treball en favor dels drets i la dignitat de les persones migrades a la Fundació Migra Studium. Va fer el Curs d'Iniciació Teològica (CIT) «Com creure avui», que imparteix Cristianisme i Justícia, perquè sentia «la necessitat d'aprofundir, des d'un punt de vista teòric, en les bases de la fe cristiana catòlica, per tal de bastir i dotar alhora de major fonament la meua fe individual», assegura. L'onzena edició del curs, que està obert a creients i a no creients, comença el proper 18 de novembre (cursos@fespinal.com).

Per què et va atraure el curs?

Perquè sentia la necessitat d'aprofundir, des d'un punt de vista teòric, en les bases de la fe cristiana catòlica, per tal de bastir i dotar alhora de major fonament la meua fe individual. Em vaig trobar amb força gent que es reconeixia cristiana, però allunyada de l'Església. Crec que el curs els va permetre acostar-s'hi de nou, amb una mirada diferent a la que havien anat configurant al llarg de la seva vida; i això, de retruc, els va permetre créixer en la fe.

Què et va aportar?

Una primera aproximació panoràmica a la teologia cristiana, en diferents dels seus àmbits d'estudi: cristologia, història de l'Antic Testament, ètica, els textos bíblics... M'ha obert les portes a poder aprofundir en allò que més m'interessa: a través de les lectures recomanades o la bibliografia que nodreix les classes. També em va ajudar a entendre que la teologia és diversa.

Va complir els teus objectius?

Jo volia aprofundir en el coneixement teològic per a créixer en la fe i poder ser més i millor testimoni de Jesús a la meua vida i als meus entorns. Un fet que comentàvem amb amics creients era que sentíem una gran mancança «argumentativa», a l'hora de parlar amb les nostres amistats no creients de la nostra vivència de fe com a cristians dins l'Església —més enllà de transmetre la pura vivència espiritual—. És responsabilitat nostra buscar respostes, anar més enllà, per a poder ser testimonis i expressar aquesta experiència.

Oscar Bardají i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ

Un any més, seixanta!

Ha fet seixanta anys. L'esposa i els dos fills, amb altres familiars i amics, li han preparat una celebració adient. S'hi ha aplegat una bona colla. Alguns que no hi han pogut assistir, li han fet arribar un escrit amb la seva felicitació. El d'un amic mossèn diu així: «Ets en plena celebració dels teus seixanta anys. Rebràs moltes felicitacions. És bo que sigui així. Vol dir que vas deixant petjades en el camí de la vida. Altres les saben descobrir i en són molts. Petjades de ciència, de mestratge, de servei generós, de paraules encertades... petjades d'amor i de pau, d'humanitat compromesa.

Seixanta anys! Hora i moment de mirar enrere, amb agraïment a Déu, pels anys de vida, pel camí recorregut, per la terra que vas veure en obrir els ulls per primera vegada, per les persones, companyes de ruta, pels pares que et donaren la vida i l'agomolaren per créixer, per la teua esposa i pel camí conjunt esbrossat i fet, pels vostres fills, penyora d'esperança i continuïtat, per la família i els amics, i pel sentit de pertinença, per tot els béns espirituals, intel·lectuals i ma-

terials que ha posat al teu abast... i per tot el que tu saps.

Seixanta anys! Hora, també, de mirar endavant per albirar futur, per seguir estimant i servint, hora d'acompanyar en el creixement els més propers i els qui es van afegint a la família... i en el camí de la vida, sense oblidar els descartats. Seixanta anys! Hora de donar gràcies a Déu, per tanta gràcia rebuda. Hora de continuar caminant en mans de Déu. Per molts anys!»

«Que n'és, de bonica, la saviesa en la gent d'edat, i en els homes importants, el seny i els bons consells!» (Sir 25,5). Bona manera de felicitar l'aniversari d'un amic. Convidar a una mirada enrere agraïda. A ponderar i considerar el present i a albirar esperançadament el futur. Sempre sentint-se en mans de Déu que passa i torna a passar per la nostra vida, que ens estima i empeny a estimar en les grans ocasions, en la rutina del dia a dia. Una reflexió que es pot fer, també, als cinquanta, als setanta... sempre disposats a cercar la seva voluntat i a procurar complir-la.

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

En el camino de la Sinodalidad

HNA. M. DE LOS ÁNGELES MAESO ESCUDERO
Franciscana de los Sagrados Corazones

Finaliza hoy la primera fase de la Asamblea general ordinaria del Sínodo de los Obispos. Tiempo abierto al amor a la Iglesia, que nos impulsa en nuestro camino de fe, esperanza y caridad.

En la homilía de la celebración eucarística del día de la apertura, el pasado día cuatro, el Santo Padre nos llevaba a contemplar la mirada del Señor que se eleva al cielo, bendice y acoge: «Te doy gracias, Padre, Señor del cielo y de la tierra, porque has escondido estas cosas a los sabios y entendidos, y se las has revelado a los pequeños» (Mt 11,25).

La mirada de bendición del Señor nos invita a dirigirnos con mirada agradecida al Padre. Le alabamos por sus dones a la Iglesia, en las que por medio del Espíritu Santo resue-

nan las palabras de Cristo. Iglesia que «vuelve los ojos a Dios que es comunión y, con asombro y humildad, lo bendice y lo adora, reconociéndolo como su único Señor».

Todos nos sentimos impulsados a unir nuestras vidas para que en el mundo más se conozca y ame a Dios, «para testimoniar mejor, y a todos, el amor infinito de Dios».

A todos, miembros del Sínodo y a los que le seguimos en la oración y espíritu abierto, nos bendiga el Señor en la continuación del camino de la Sinodalidad.

Con María, que lo conservaba todo en su corazón, sigamos la mirada de Jesús que bendice, acoge y ve a la humanidad con misericordia. «Caminemos juntos: humildes, vigorosos y alegres», conducidos por el Amor.

Lectures de la missa diària i santoral

30. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.)
[Rm 8,12-17 / Sl 67 / Lc 13,10-17]. Sant Marcel, centurió romà, i els seus fills Claudi, Rupert i Victori, mrs.; santa Eutròpia, mr.; santa Zenòbia, mr.

31. □ Dimarts [Rm 8,18-25 / Sl 125 / Lc 13,18-21]. Sant Alfons (Alonso) Rodríguez, rel. jesuïta castellà, mort a Palma de Mallorca; sant Quintí, mr.; sant Wolfgang, bisbe; santa Lucília, vg. i mr.

1. ■ Dimecres [Ap 7,2-4.9-14 / Sl 23 / Jn 3,1-3 / Mt 5,1-12a]. ✚ Tots sants.

2. □ Dijous [Lm 3,17-26 (o bé: Rm 6,3-9) / Sl 129 / Jn 14,1-6]. Comemoració de tots els fidels difunts.

3. ■ Divendres [Rm 9,1-5 / Sl 147 / Lc 14,1-6]. Sant Martí de Porres (1579-1639), rel. dominicà, de Lima. Sant Ermengol (†1035), bisbe d'Urgell; sant Pere Almató, prev. dominicà i mr. a Indo-xina (1861), nat a Sant Feliu Sasserra (Lluçanès). Els innombrables màrtirs de Saragossa; santa Sílvia, mare de Gregori el Gran; sant Malaquies (1094-1148), bisbe d'Armagh.

4. ■ Dissabte. [Rm 11,1-2a.11-12.25-29 / Sl 93 / Lc 14,17-11]. Sant Carles Borromeu (1538-1584), bisbe de Milà, card. Sants Vidal i Agrícola, mrs.; sant Fèlix de Valois, prev., cofund. Trinitaris (OSST, 1198); santa Modesta, vg.

5. ■ † Diumenge vinent, diumenge XXXI de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [Mt 1,14b-2,2b.8-10 / Sl 130 / 1Te 2,7b-9.13 / Mt 23,1-12]. Sant Zacaries i santa Elisabet (o Isabel), pares de Joan Baptista; sant Magne, bisbe; santa Bertil·la, abadessa; santa Àngela de la Creu, vg., fund. Germanes de la Creu a Sevilla; beata Maria Ràfols i Bruna, rel., fund. Germanes de la Caritat de Santa Anna (HCSA, 1825), nascuda al Molí d'en Rovira (Vilafranca del Penedès).

Intencions del Sant Pare per al mes de novembre

Preguem pel Papa, perquè en l'exercici de la seva missió segueixi acompanyant en la fe el poble que li ha estat encomanat, amb l'ajuda de l'Esperit Sant.

DIUMENGE XXX DE DURANT L'ANY

Lectura del llibre de l'Èxode (Ex 22,20-26)

El Senyor diu: «No maltractis ni oprimeixis els immigrants, que també vosaltres vau ser immigrants al país d'Egipte. No maltractis cap viuda ni cap orfe: si els maltractes i alcen a mi el seu clam, jo l'escollaré i, encès d'indignació, us mataré amb l'espasa: les vostres dones quedaran viudes, i orfes els vostres fills.

Si presteu diners a algú del meu poble, als pobres que viuen amb tu, no facis com els usurers: no li exigeixis els interessos. Si et quedes com a penyora el mantell d'algú, torna-li abans no es pongui el sol. És tot el que té per abrigar-se, el mantell que l'embolcalla. ¿Amb què dormiria? Si ell alçava a mi el seu clam, jo l'escoltaria, perquè soc compassiu».

Salm responsorial (17)

R. *Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu.*

Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu, / roca i muralla que em deslliura. R.

Déu meu, penyal on m'emparo, / escut i força que em salva. / Rodejat d'adversaris delirants, clamo al Senyor, / crido auxili d'entre els enemics. R.

Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal. / Beneïxo el Senyor que em salva. / Ha donat grans victòries al seu rei, / ha mostrat l'amor que té al seu Ungit. R.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (1Te 1,5c-10)

Germans, ja sabeu el que fèiem per vosaltres mentre érem a la vostra ciutat. També vosaltres, heu imitat el nostre exemple i el del Senyor, acollint la paraula de Déu enmig de moltes adversitats, plens del goig de l'Esperit Sant.

Així heu estat un model per a tots els creients de Macedònia i d'Acaia, perquè, des de la vostra ciutat, s'ha estès el ressò de la paraula del Senyor. I no solament a Macedònia i Acaia; pertot arreu parlen de la vostra conversió de manera que no ens cal afegir-hi res: ells mateixos contenen com va ser la nostra arribada entre vosaltres i com abandonàreu els ídols i us convertíreu a Déu, per adorar només el Déu viu i veritable i esperar del cel Jesús, el seu Fill, que ell ressuscità d'entre els morts, i que ens salvarà de la pena, en el judici que ha de venir.

✠ Lectura de l'Evangelí segons sant Mateu (Mt 22,34-40)

En aquell temps, quan els fariseus s'assabentaren que Jesús havia fet callar els saduceus, es tornaren a reunir, i un d'ells, mestre de la Llei, per provar-lo, li va fer aquesta pregunta: «Mestre, ¿quin és el manament més gran de la Llei?» Jesús li contestà: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament. Aquest és el manament més gran i el primer de tots. El segon és molt semblant: Estima els altres com a tu mateix. Tots els manaments escrits en els llibres de la Llei i del Profetes venen d'aquests dos».

Lectura del llibre de l'Èxode (Éx 22,20-26)

Esto dice el Señor: «No maltratarás ni oprimirás al emigrante, pues emigrantes fuisteis vosotros en la tierra de Egipto. No explotarás a viudas ni a huérfanos. Si los explotas y gritan a mí, yo escucharé su clamor, se encenderá mi ira y os mataré a espada; vuestras mujeres quedarán viudas y vuestros hijos huérfanos. Si prestas dinero a alguien de mi pueblo, a un pobre que habita contigo, no serás con él un usurero cargándole intereses. Si tomas en prenda el manto de tu prójimo, se lo devolverás antes de ponerse el sol, porque no tiene otro vestido para cubrir su cuerpo, ¿y dónde, si no, se va a acostar? Si grita a mí, yo lo escucharé, porque yo soy compasivo».

Salm responsorial (17)

R. *Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza.*

Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza; / Señor, mi roca, mi alcázar, mi libertador. R.

Dios mío, peña mía, refugio mío, / escudo mío, mi fuerza salvadora, mi baluarte. / Invoco al Señor de mi alabanza / y quedo libre de mis enemigos. R.

Viva el Señor, bendita sea mi Roca, / sea ensalzado mi Dios y Salvador: / Tú diste gran victoria a tu rey, / tuviste misericordia de tu Ungido. R.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses (1Tes 1,5c-10)

Hermanos: Sabéis cómo nos comportamos entre vosotros para vuestro bien. Y vosotros seguisteis nuestro ejemplo y el del Señor, acogiendo la Palabra en medio de una gran tribulación, con la alegría del Espíritu Santo. Así llegasteis a ser un modelo para todos los creyentes de Macedonia y de Acaya. No solo ha resonado la palabra del Señor en Macedonia y en Acaya desde vuestra comunidad, sino que además vuestra fe en Dios se ha difundido por doquier, de modo que nosotros no teníamos necesidad de explicar nada, ya que ellos mismos cuentan los detalles de la visita que os hicimos: cómo os convertisteis a Dios, abandonando los ídolos, para servir al Dios vivo y verdadero, y vivir aguardando la vuelta de su Hijo Jesús desde el cielo, a quien ha resucitado de entre los muertos y que nos libra del castigo futuro.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 22,34-40)

En aquel tiempo, los fariseos, al oír que Jesús había hecho callar a los saduceos, se reunieron en un lugar y uno de ellos, un doctor de ley, le preguntó para ponerlo a prueba: «Maestro, ¿cuál es el mandamiento principal de la ley?».

Él le dijo: «"Amarás al Señor tu Dios con todo tu corazón, con toda tu alma, con toda tu mente". Este mandamiento es el principal y primero. El segundo es semejante a él: "Amarás a tu prójimo como a ti mismo". En estos dos mandamientos se sostienen la Ley y los Profetas».

COMENTARI

El manament d'estimar, no ens és fàcil d'aplicar

MN. JOSEP SERRA I COLOMER

Canonge de la Catedral de Barcelona

Dir que estimem Déu, no costa gaire, perquè no el veiem, i sovint no en rebem les conseqüències si no ho fem.

Però Jesús vincula aquest manament amb el segon: «estima els altres com a tu mateix», i de vegades això ens pot costar més, perquè els altres són com són, i no sempre diuen, fan i es manifesten com a nosaltres ens agrada i pensem que han de fer.

Hi ha persones que poden arribar a ser-nos una autèntica pedra d'ensopec; potser ens han perjudicat, fet mal, són contraris al que nosaltres creiem, diem i fem, i sovint no es volen esmenar. Potser són de la família i ens costa d'estimar i perdonar. Per estimar com Jesucrist ens ensenya, cal demanar perdó i perdonar.

Altres persones que no són de la nostra corda de pensament, o són immigrants d'altres pobles, races, cultures; o tenen defectes importants, són incultes, no saben comunicar-se, són pobres, van bruts... Com podem estimar-los i deixar-nos estimar per ells? Com podem compartir i ajudar-nos mútuament a millorar? Què ens poden ensenyar? Són fills i filles de Déu, i ell els estima.

Els profetes ja denunciaven un culte a Déu que estès deslligat dels compromisos d'estimació envers els més desvalguts del poble. I el missatge evangèlic de Jesús insisteix en el mateix fet.

Són moltes les persones cristianes o no cristianes que busquen ajuda, companyia, estimació, acolliment i, fins i tot, una comunitat que els estimi i ajudi a estimar, i no ho acaben de trobar, ni en la societat on viuen, ni en els altres cristians.

Com ho podem fer perquè dels nostres grups i comunitats creixi el gran do de l'estimació, la fraternitat i l'amor? Jesucrist ens ensenya a estimar fins a donar la vida pels germans, i l'amor als altres és inseparable de l'amor a Déu.

Si ens deixem tocar per l'amor de Crist, que dona la seva vida per a tots nosaltres, i els nostres grups i comunitats, seguint l'Evangelí, s'omplen d'obertura, acolliment i estimació, segur que la vida cristiana serà més plena, i moltes més persones descobriran que val la pena i és necessari ser cristià.

La nostra pregària no serà buida, ni de sentiments intimistes, ni de frases fetes, sinó ampla, oberta, generosa i plena de l'estimació que ve del Senyor, i que irradia amb bons fruits per a tothom.

Som estimats i convidats a estimar; Déu és Amor.

AGENDA

Vetlla de pregària per les missions

2023. El proper dilluns, 30 d'octubre, a les 19 h, el Secretariat diocesà de Missions i el Secretariat diocesà de Pastoral Universitària de professors i personal administratiu i de serveis presentaran el projecte «Universitats de Frontera», adreçat a professors universitaris que vulguin tenir una experiència missionera a universitats catòliques en terres de missió. Inscripció prèvia al correu: universitatsdefrontera@arqbcn.cat. Al Palau Episcopal de Barcelona. (c/ Bisbe, 5).

Eucaristia i benedicció de la nova imatge de sant Galderic. El dimarts, 31 d'octubre, a les 19 h, Mons. David Abadías, bisbe auxiliar de Barcelona, presidirà l'Eucaristia i benedicció de la nova imatge de sant Galderic a la parròquia de Sant Pau del Camp. (c/ de Sant Pau, 99).

Missa al Cementiri de Poblenou. El dimecres, 1 de novembre, a les 11 h, Mons. David Abadías presidirà la Missa al Cementiri de Poblenou per als difunts que han mort en soledat. Celebració organitzada pel Secretariat diocesà de Pastoral per al Marginat. (Av. d'Icària, 204).

Institut Emmanuel Mounier. El proper dijous, 2 de novembre, a les 19 h,

tindrà lloc la conferència «Pau interior i pau social», a càrrec de Josep Lluís Vázquez Borau i Sara Fernández Puerto. Aquesta xerrada forma part del cicle «Persona i comunitat» i consta de tres conferències més que se celebraran el proper mes de novembre. Lloc: Federació de Cristians de Catalunya (c/ de Calàbria, 273-275, entre-sol 4a).

5a Trobada «Ciència, tecnologia, espiritualitat i pau». El proper dissabte, 4 de novembre, a les 10.15 h, el Centre Cívic Convent de Sant Agustí, acollirà la 5a trobada de la Xarxa interreligiosa per la pau. Amb el títol «Ciència, tecnologia, espiritualitat i pau», aquesta trobada està oberta a tothom que vulgui reflexionar sobre la relació entre ciència, religió i espiritualitat. (c/ del Comerç, 36).

II Jornada de Campanologia. El proper dissabte, 4 de novembre, a les 17.15 h, es durà a terme la conferència «Diferències entre campaners antics i moderns», a càrrec de Francesc Llop i Bayo, reconegut com a campaner, expert en tots els aspectes de les campanes (conservació, restauració i tocs). Explorà les diferències notables entre els campaners d'èpoques passades i els moderns. A les 18.30 h, se celebrarà una segona conferència que porta per títol «El naixement d'una campana», a càrrec de Xavier Pallàs, campanòleg i músic, i principal impulsor de l'Escola de Campa-

ners de la Vall d'en Bas. Serà a la sala d'actes del Museu de Badalona. (Pl. Assemblea de Catalunya, 1).

Missa amb motiu del final de la campanya «40 dies per la Vida». El diumenge, 5 de novembre, a les 20.15 h, el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. David Abadías, presidirà la Missa amb motiu del final de la campanya «40 dies per la Vida». A la parròquia Sant Vicenç de Sarrià. (c/ del Rector Voltà, 5).

Taller d'oració i vida. El proper dimecres, 8 de novembre, a les 19 h, se celebrarà un taller d'oració i vida per a adults segons el mètode del P. Ignacio Larrañaga. La trobada tindrà lloc a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià. (c/ del Rector Voltà, 5).

Monestir de Sant Pere de les Puel·les. El proper diumenge, 12 de novembre, a les 18 h, es durà a terme la conferència «La utopia. Un horitzó de referència» amb la Gna. Griselda Cos. (c/ Anglí, 55).

Concert de l'Escolania de Montserrat. El proper divendres, 17 de novembre, a les 20.30 h, l'Escolania de Montserrat farà un concert a la parròquia de Sant Pius X amb motiu del 60è aniversari de la inauguració del temple parroquial. Si ho desitgeu, podeu

Consulta
altres actes
de l'agenda
diocesana

comprar la vostra entrada al despatx parroquial. (c/ Cardenal Tedeschi-ni, 52).

LLIBRES

Edu&Eva, de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. Aquest llibre de 146 pàgines, editat per l'Editorial Claret, s'hi aplega un conjunt d'escrits elaborats des del Departament de Pastoral en els darrers anys a tall de llocs de meditació compartida sobre el diàleg entre educació i evangelització.

La sociedad desvinculada. La necesidad de un nuevo comienzo, de Josep Miró i Ardévol. Aquest llibre de 266 pàgines, editat per Ediciones Trébedes, planteja com a causa originària de les crisis vigents (econòmica, cultural, social, moral, educativa i religiosa) la degradació i la ruptura dels vincles humans. Publicat el 2014, l'autor l'ha tornat a editar, fonts i dades actualitzades.

CARTA DOMINICAL

† **CARDENAL JUAN JOSÉ OMELLA OMELLA**
Arzobispo de Barcelona

Los rasgos distintivos de una Iglesia sinodal

Este domingo se clausura la primera sesión de la XVI Asamblea General Ordinaria del Sínodo de los Obispos. Hemos llegado hasta aquí tras realizar un largo camino por las diócesis de todo el mundo, por las diversas Conferencias episcopales y en los encuentros continentales que han ido marcando el camino del Sínodo.

El itinerario que hemos recorrido juntos no ha sido en vano. Hemos ido descubriendo los rasgos que deben caracterizar a una Iglesia sinodal. Unos rasgos que todavía hace falta ir perfilando, reflexionando y discerniendo. Queremos avanzar hacia una Iglesia más sinodal en su universalidad, en su concreción diocesana y en cada grupo y comunidad eclesial. Señalo algunas de estas características que se recogen en el *Instrumentum laboris* (ver números 19-31).

El Concilio Vaticano II habla de la Iglesia como Pueblo de Dios, en el que cada uno de sus miembros tiene un papel específico, irremplazable y complementario. Ahora bien, lo que nos une e identifica como Pueblo de Dios es el Espíritu San-

to recibido en el bautismo, que nos hace hijos de Dios, miembros de su familia, iguales en dignidad y responsables todos juntos de una misión común, que es el anuncio de la salvación y la esperanza que nos trae Jesús. Esta misión tendrá sentido si la llevamos a cabo juntos y en comunión.

La Iglesia es un ámbito de encuentro, escucha recíproca, diálogo, acogida para todos. Como Pueblo de Dios debemos ser capaces de abrazar a cada persona, aceptarla tal como es y acompañarla desde su situación al encuentro con Dios.

Nuestro mundo está marcado por múltiples tensiones, que también habitan en el día a día de la comunidad eclesial. Uno de los aspectos distintivos de la Iglesia sinodal es saber reconocer estas tensiones y, sobre todo, ser capaces de gestionarlas movidos por el Espíritu Santo y manteniendo viva la comunión.

Todo ello hace que el discernimiento sea un reto y una necesidad que acompaña al camino

sinodal y a la vida de la Iglesia. Discernimiento para captar el paso de Dios en la vida de las personas y del mundo, para ir descubriendo a qué nos llama el Espíritu Santo en este momento concreto. Discernimiento en la vida personal y en la comunitaria, en el día a día de nuestra fe. Una Iglesia que quiere discernir escuchando al Espíritu Santo y dejándose guiar por Él.

Queridos hermanos y hermanas, ha sido un mes de trabajo exhaustivo, de escucha mutua bajo el impulso del Espíritu. La vida sinodal no es una estrategia para organizar la Iglesia, sino la experiencia de poder encontrar una unidad que abarca la diversidad sin cancelarla, porque está fundamentada en la unión con Dios, en la confesión de una misma fe, bajo la guía del Espíritu Santo.

Que Santa María, madre de la Iglesia, nos ayude a todos.

* Os recordamos que podéis encontrar el *Instrumentum laboris* en nuestra página web.